

Asukkaiden mielipiteitä Turun pienvesistä

Sari Väisänen, Virpi Lehtoranta,
Ljudmila Vesikko
Suomen ympäristökeskus SYKE
24.10.2019

Mielipiteitä
Turun taajama-alueen
pienvesien tilasta?
Kysely
1200 asukkaalle

Heawater-hankkeen kyselyt

- Hanke keskittyy kaupunkien pienvesiin ja niiden tilaa parantavien toimien toteuttamiseen
- Hankkeen pilottialueet ovat Turku, Söderhamn ja Tallinna
- Kaikilla pilottialueilla toteutetaan kysely, jolla selvitetään ihmisten kokemia hyötyjä pienvesien tilan muuttamisesta

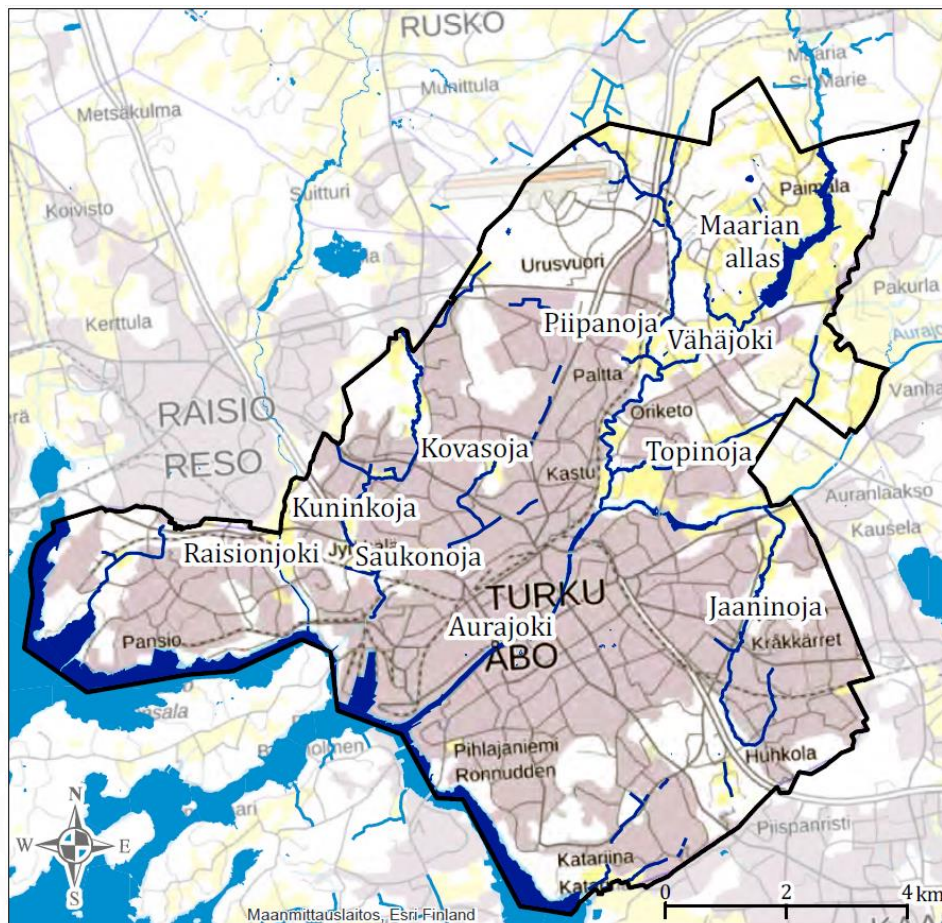

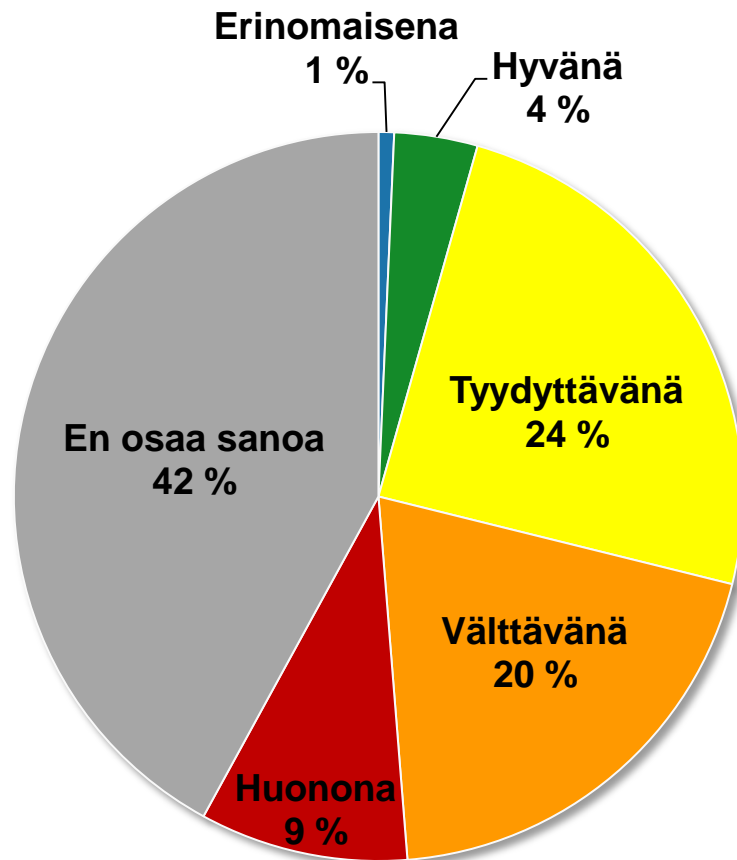
Kyselyn toteutus

- Kysely lähetettiin **1200** turkulaiselle, **37 %** vastasi (438 hlö)
- Vastanneet:
 - naisia **54 %**
 - keski-ikä **55,6** vuotta
 - lapsiperheitä **21 %**
- Kyselyyn pystyi vastaamaan paperisena ja nettikyselynä
 - Vastaajista **80 %** vastasi paperisella lomakkeella

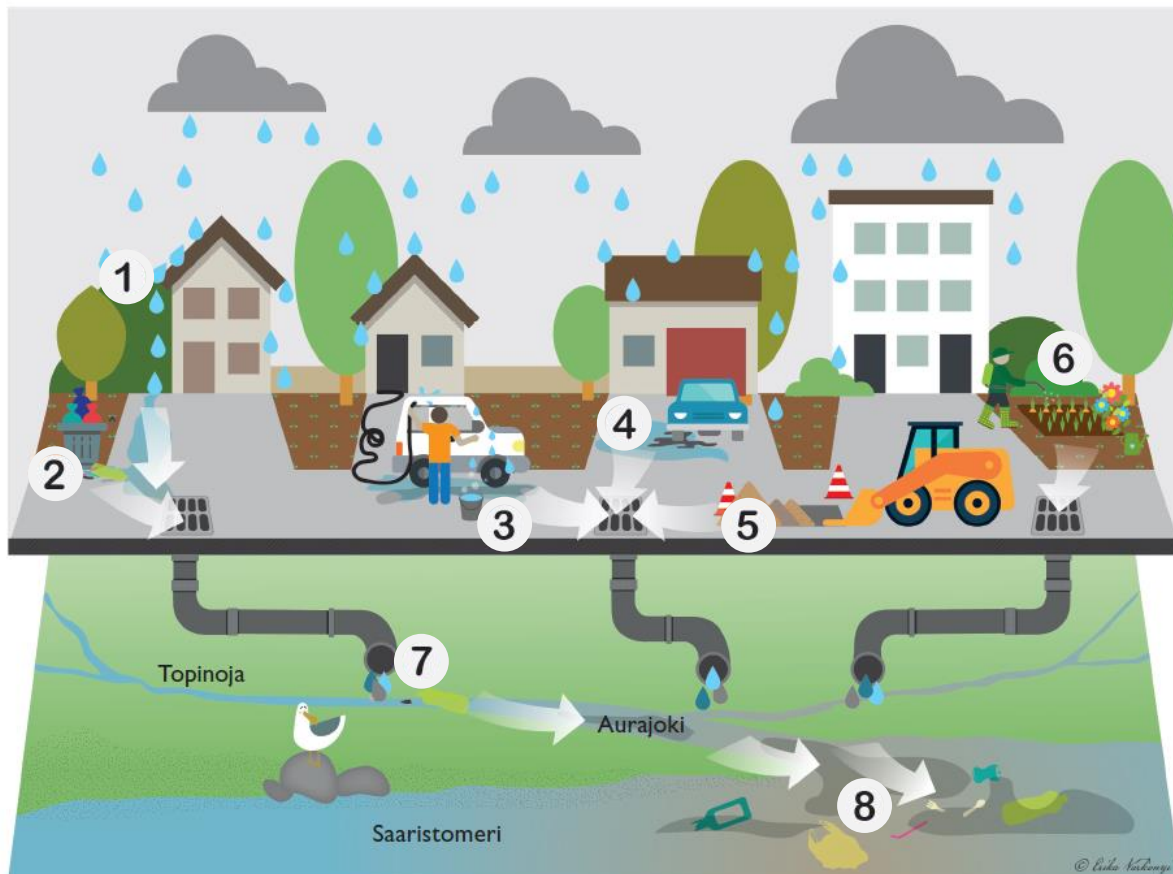
Tutkimusalue, eli mille alueelle kyselyjä lähetettiin

Millaisena Turun kaupunkipurojen tilaa pidettiin

Esimerkkejä hulevesien muodostumisesta ja niiden tilaan vaikuttavista ihmistoimista.

1. Rakennusten katoilta **irtoa metalleja** ja muita haitallisia aineita hulevesiin.

2. Jäteastioista saattaa tippua **roskia**, jotka kulkeutuvat hulevesien mukana.

3. Mm. auton**pesuaineet** kulkeutuvat kotipihalta sellaisenaan vesistöön ja voivat olla eliöille vaarallisia.

4. Huonokuntoisista ajoneuvoista voi vuotaa esim. **öljyä** hulevesiin.

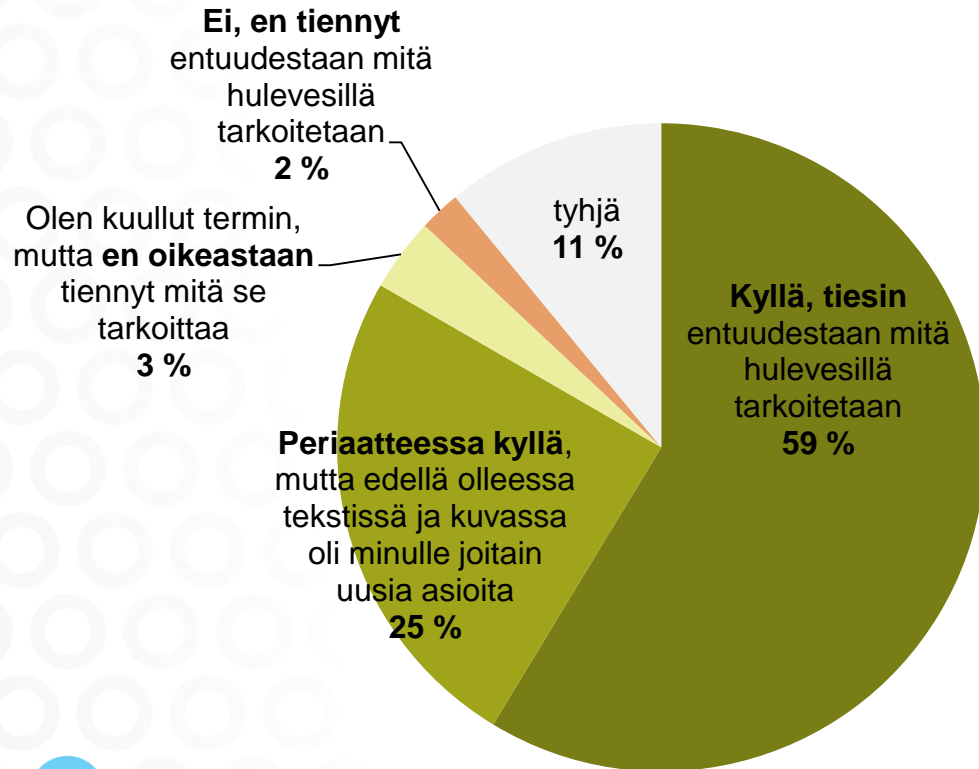
5. Rakennustöistä kulkeutuu usein **maa-ainesta** hulevesiin.

6. **Torjunta-aineet** ja ylimääräiset **ravinteet** huuhtoutuvat helposti hulevesien mukana vesistöihin.

7. Viemäriputkista hulevedet päätyvät yleensä **puhdistamattomina** puroihin ja jokiin.

8. Purojen ja jokien kautta roskat ja haitalliset aineet **kulkeutuvat** myös mereen.

Olitko aiemmin kuullut puhuttavan hulevesistä?

64 % vastaajista oli **täysin tai jokseenkin samaa mieltä**: taimenen ja jokiravun elinmahdollisuuksia Turun kaupunkipuroissa tulisi parantaa.

51 % vastaajista oli **täysin tai jokseenkin samaa mieltä**: uskon, että omilla toimillani voin vaikuttaa kaupunkipurojen tilaan.

72 % vastaajista oli **täysin tai jokseenkin eri mieltä**: minulle on ihan sama mitä hulevesille tapahtuu, kunhan ne johdetaan nopeasti pois kaduilta.

Hulevesien hallintaa

Esimerkki perinteisestä hulevesien hallinnasta

Esimerkki luonnonmukaisesta hulevesien hallinnasta.

Yli puolet vastaajista uskoi, että luonnonmukaisella hulevesien hallinnalla voisi olla **suuria tai kohtalaisia myönteisiä vaikutuksia**

- lähialueiden imagoon ja maineeseen
- luontokokemusten laatuun
- turkulaisten henkiseen hyvinvointiin
- Turun vetovoimaisuuteen

Skenaario eli muutos josta vastaajien maksuhalukkuutta kysyttiin

KUVITTELE, ETTÄ...

edelleen Turun kaupunki ylläpitäisi jo olemassa olevia hulevesijärjestelmiä, mutta **lisävaroilla rahoitettaisiin** kaupunkipurojen laajamittaisempaa kunnostusta sekä joidenkin perinteisten hulevesiratkaisujen muuttamista luonnonmukaisemmiksi.

Osa hulevesistä johdettaisiin ensin vettä **puhdistaviin kosteikkoihin**, sitten vasta puroihin.

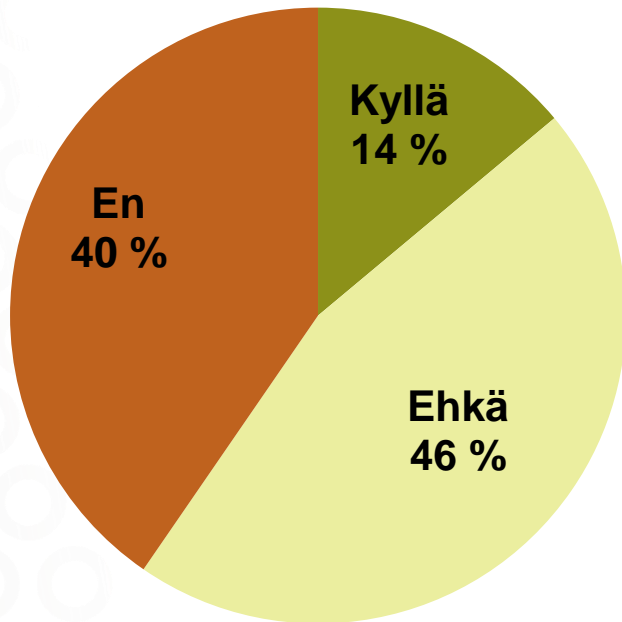
Tulvatasanteiden ansiosta purot **eivät tulvisi** haitallisesti ympäristöönsä ja uomissa säilyisi virtaus myös kuivana aikana.

Purot ja niiden lähiympäristöt olisivat **monimuotoisia** elinympäristöjä erilaisille linnuille, nisäkkäille ja hyönteisille.

Puroon kutemaan nousevien **vaelluskalojen** määrä kasvaisi.

Maksuhalukkuus

Olisitko valmis maksamaan vapaaehtoista kaupunkipuromaksua vuosina 2019–2028 Turun kaupunkipurojen ja niiden lähiympäristön tilan parantamiseksi?

Vastaajat olisivat vähintään melko varmasti valmiita maksamaan uutta kaupunkipuromaksua noin **21-33 €/v/hlö** seuraavan 10 vuoden ajan.

Miksi maksaisit?

- Halusi ehkäistä ravinteiden ja muiden **haitallisten aineiden** päätymistä kaupunkipuroihin
- Halusi paremmat **olosuhteet eliöstölle** kaupunkipuroissa ja niiden ympäristössä
- Kannatti kaupunkitulvien **ehkäisemistä** mahdollisimman luonnonmukaisilla tavoilla
- Halusi kohentaa kaupunkien **viherilmettä**
- Kysely antoi **lisätietoa** kaupunkipuroista

Tietoa purojen kunnostamisesta

- Valtakunnalliset tavoitteet purojen tilan parantamiseksi:
 - [Pienvesien suojele- ja kunnostusstrategia](#)
- Neuvoja purojen kunnostamiseen:
 - [Purokunnostuksen toimintamalli](#)
 - [Kaupunkipuron kunnostaminen –opas](#)
- Lähiaikoina julkaistava **Pienvesiopas** (SYKEra 36/2019) antaa neuvoja puroihin liittyvän lainsäädännön tulkitsemiseen
- Haluatko lisää tietoa vesistöistä ja niiden kunnostamisesta? **Tervetuloa mukaan [vesistökuunnostusverkostoon!](#)**
- Tilaa [uutiskirje](#) ja seuraa verkostoa [Facebookissa](#).

2 % vastaajista oli osallistunut purojen kunnostustalkoisiin

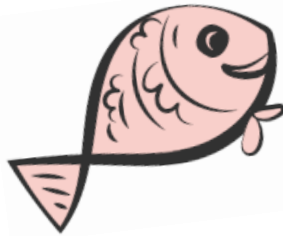

Yhteenvetona kyselystä

- Selvä enemmistö vastaajista koki, että **luonnonmukaisemmalla hulevesien hallinnalla** saavutettaisiin **myönteisiä imagovaikutuksia** alueelle
- **Kaupunkipurot eivät** olleet entuudestaan kovin **tuttuja**, joten niiden tilan arvioiminen oli monelle hankalaa ja lisää tietoa kaivattiin
- Monissa avoimissa vastauksissa nousi esiin **purojen roskaantuminen** sekä huoli purojen vähäisestä hoidosta ja umpeenkasvusta
- **Raportti kyselyn** tuloksista ilmestyy loppuvuoden aikana

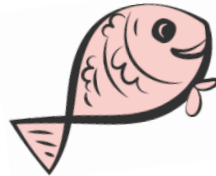
Kiitos!

Lisätietoja kyselystä:
Sari Väisänen SYKE;
sari.vaisanen@ymparisto.fi
Virpi Lehtoranta SYKE;
virpi.lehtoranta@ymparisto.fi

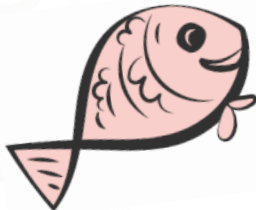

"Koululaiset voisivat tempaista asian hyväksi siivoamalla roskia. Samalla lapsille ja nuorille jaettaisiin tietoa kaupunkiluonnon tilasta."
- nainen 53v.

"En ole osallistunut kunnostustalkoisiin, koska en ole koskaan kuullut niistä... Kiinnostava aihepiiri, tiedottakaa enemmän!"
- nainen, 36v.

"En ole koskaan ennen kuullut termiä kaupunkipuro. Puro kuulostaa paljon houkuttelevammalta kuin oja."
- nainen 41v.

"Kiitos kyselystä, aihe on todella mielenkiintoinen ja sai minut ajattelemaan uudestaan kaupunkipuroja."
- mies 30v.